

VILNIAUS R. ŠUMSKO PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus r. Šumsko pagrindinės mokyklos (toliau-mokykla) Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo ne mokyklos aplinkoje tikslus, formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei prasmingam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti. Aprašo nuostatos netaikomos vykimui į fizinio ugdymo pamokas, kai jos organizuojamas baseinuose ar sporto aikštynuose ir vyksta ne rečiau kas dvi savaites.

2. Mokinių mokymosi procesas organizuojamas ne tik mokykloje ir jos aplinkoje, bet ir ne mokyklos aplinkose, organizuojant išvykas į muziejų, teatrą, galeriją, parką, STEAM atviros prieigos centrus ar kitas mokymuisi aktualias aplinkas.

3. Mokytojas, ugdymo procesą organizuodamas ne mokyklos aplinkoje, priima ir derina sprendimus dėl organizavimo laiko, vietos, formos, turinio atitikties Bendrosioms programoms bei saugumo reikalavimams. Ugdymo procese skiria prasmingas užduotis, vertina mokymosi pažangą.

II SKYRIUS. UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

4. Atsižvelgiant į dalyko bendrosios programos mokymosi turinį, ugdymo procesas ne Mokyklos aplinkoje organizuojamas vykdant:

4.1. **išvykas**, t. y. išvykimas iš mokyklos mokymosi tikslais: į muziejus, STEAM centrus, parkus, sporto aikštynus, baseinus ar kitus objektus, erdves, kuriose organizuojamas ugdymo procesas;

4.2. **pažintines veiklas**, kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklas, skirtas vaikų ir jaunimo tautiniam, pilietiniam ir kultūriniam ugdymui skatinti.

5. Pažintinės veiklos organizavimo formos:

5.1. **ekskursija** – turistinių objektų lankymas nustatyto maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

5.2. **turistinė stovykla** – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

5.3. **sąskrydis** – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

5.4. **vaikų turizmo renginys** – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

5.5. **žygis** – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatyto maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

5.6. **varžybos** – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

5.7. **kitos** mokyklos vykdomos pažintinės **veiklos formos**.

6. Ugdymo proceso ne mokyklos aplinkoje trukmė gali būti:

6.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

6.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

6.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

7. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamas:

7.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ar parkuose ir kituose objektuose;

7.2. savivaldybės teritorijoje;

7.3. kitos savivaldybės teritorijoje;

7.4. kitoje šalyje.

III SKYRIUS.

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

8. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje poreikį numato mokytojai, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus. Poreikis organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje ir tam reikalingi resursai derinami su mokyklos vadovu ar jo įgaliotu asmeniu. Planuojant organizuoti ugdymą ne mokyklos aplinkoje atsižvelgiama į šiuos veiksniai:

8.1. tikslingumo. Numatoma, kaip suplanuotos veiklos padeda siekti dalyko Bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

8.2. mokinių saugumo. Numatomos priemonės mokinių saugumui esant ne mokyklos aplinkoje užtikrinti;

8.3. įtraukimo. Siūlant veiklas atsižvelgiama į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaromos sąlygos visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius mokinių įsitraukimo į veiklas būdus;

8.4. ekonomiškumo. Įvertinama, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalaus ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;

8.5. rizikų tikimybės. Apsvarstomos galimos rizikos ir numatomi jų įveikos būdai.

9. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, rekomenduojama:

9.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

9.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti kontekstą;

9.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;

9.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

9.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;

9.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

10. Išvykos, pažintinės veiklos (toliau – Išvyka) vadovas:

10.1. rengdamas Išvykos programą numato detalų maršrutą (atsižvelgia į dalyvių amžių, jų sveikatos būklę, nustato išvykimo, atvykimo vietą ir laiką);

10.2. ne vėliau nei prieš 3 darbo dienas pateikia mokyklos direktoriui šiuos reikiamus dokumentus:

10.2.1. Išvykos programą (1 priedas);

10.2.2. Išvykoje dalyvaujančių vaikų sąrašą (sąraše pažymi mokinio vardą, pavardę, klasę (grupę), tėvų (globėjų, rūpintojų) telefono numerį (2 priedas);

10.2.3. iš anksto informuoja, suderina užduotis su dalykų mokytojais, kurių pamokose mokiniai nedalyvaus, užpildo Aprašo 3 priedas;

10.2.4. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) dėl organizuojamos Išvykos elektroniniame Mano dienyne arba pateikia sutikimo formą Priedas Nr. 4;

10.2.5. supažindina mokinius su Išvykos tikslais, programa, aptaria Išvykos vykdymą, paskirsto mokiniams užduotis, numato refleksijos formas;

10.2.6. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi.

11. Išvykos vadovas ir dalykų mokytojai tą dieną e. dienyno pamokos temai skirtoje vietoje įrašo „Ugdymas ne mokyklos aplinkoje“, lankomumo nežymi.

12. Jei pamoka vyksta, kai yra išvykę keli mokiniai, tada mokinių nedalyvavimas pamokose nežymimas „n“ raide.

IV SKYRIUS. SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

13. Organizuojant išvyką, vykimą į pažintines veiklas (toliau – Išvyka) ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami lydintys asmenys ir Išvykos vadovas. Lydintys asmenys – suaugę asmenys, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Lydinčiųjų asmenų skaičius priklauso nuo Išvykoje dalyvaujančių mokinių skaičiaus. Jeigu Išvykoje dalyvauja:

13.1. mažiau nei 15 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas;

13.2. daugiau nei 15 mokinių, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintis asmuo;

13.3. organizuojant Išvyką į užsienį, skiriamas Išvykos vadovas ir lydintys asmenys santykiu 15 mokinių – 2 lydintys asmenys; 30 mokinių – 4 lydintys asmenys;

14. 1–2 klasių mokiniams organizuojamos Išvykos ne ilgesnės nei vienos ugdymo dienos trukmės.

15. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

15.1. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

15.1.1. skiria Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis. Lydintys asmenys nėra skiriami, kai ugdomojoje veikloje dalyvauja tik suaugusieji asmenys arba mažiau negu 15 mokinių;

15.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai Išvykai;

15.1.3. atsižvelgdamas į planuojamos veiklos specifiką, mokinių amžių ir jų specialiuosius ugdymo(si) poreikius, nustato dalyvaujančiųjų Išvykoje skaičių ir kitokį lydinčių asmenų skaičių;

15.2. Išvykos vadovas:

15.2.1. parengia veiklų programą (1 priedas) ir numato parengiamuosius darbus;

15.2.2. numato galimas rizikas ir pasirėngimą joms valdyti;

15.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus mokymuisi ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

15.2.4. užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą ir sąlygas numatytiems ugdymo tikslams pasiekti;

15.2.5. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;

15.2.5. praveda mokiniams saugaus elgesio instruktažą;

15.2.6. užtikrina mokinių saugumą visos Išvykos metu, reikalui esant suteikia pirmąją medicininę pagalbą;

15.2.7. susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia Išvykos vykdymą ir informuoja Mokyklos direktorių ar jo įgaliotą asmenį.

15.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

15.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą už Išvyką atsakingam asmeniui. Sutikimas gali būti pateiktas laisva forma (žodžiu, raštu) arba pagal mokyklos parengtą formą, jei organizuojama Išvyka į užsienį; mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų Išvykoje, atšaukti vaiką iš Išvykos. Mokiniams, nedalyvaujantiems Išvykoje, vyksta ugdymo procesas mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma;

15.3.2. su Išvykai organizuoti susijusių išlaidų apmokėjimu;

15.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimu lydintiems asmenims;

15.4. mokiniai atsakingi:

15.4.1. už dalyvavimą Išvykoje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl objektyviai pagrįstų priežasčių, dėl kurių susitariama mokykloje;

15.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS. IŠVYKOS Į UŽSIENĮ ORGANIZAVIMAS

16. Išvyka į užsienį mokymosi tikslais galima, jeigu Išvykos programa ir tikslai padeda siekti Bendrosiose programose numatytų ugdymo tikslų. Prieš Išvyką į užsienio šalį susipažįstama su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį.

17. Mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, susipažinęs su mokytojo planuojamos Išvykos programos projektu, priima sprendimą dėl mokinių Išvykos į užsienį organizavimo. Mokyklos vadovas skiria Išvykos vadovą ir lydinčiuosius asmenis, su jais aptaria Išvykos programą, saugaus vykimo aplinkybes, galimas rizikas bei jų valdymą.

18. Išvykos į užsienį vadovas:

18.1. sudaro detalią Išvykos programą;

18.2. numato galimas kelionės rizikas ir jų valdymą ir aptaria su mokyklos vadovu;

18.3. pateikia Išvykos programą ir detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją;

18.4. pateikia reikalavimus reikalingai informacijai gauti iš nepilnamečių mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) ir pilnamečių mokinių, kurią turi žinoti Išvykos vadovas vykdamas į Išvyką;

18.5. organizuoja vizos, jeigu reikalinga, gavimą;

18.6. organizuoja mokinių pasirengimą vykti į Išvyką, atsižvelgdamas į mokyklos nustatytas taisykles / reikalavimus. Neišvykusiems mokiniams ugdymo procesas organizuojamas mokykloje įprasta tvarka;

18.7. supažindina su Išvykai į užsienį reikalinga informacija, paaiškina pagrindinius kultūrinius skirtumus, nurodo galimus informacijos šaltinius, pasiūlo mokiniams savarankiškai susipažinti su šalimi, į kurią vykstama;

18.8. supažindina su Išvykos taisyklėmis.

VI SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Išvykoms organizuoti ugdymo procese naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“. Išvykos finansuojamos pagal Mokyklai skirtų lėšų galimybes arba lėšas Išvykai skiria tėvai.

20. Pasibaigus Išvykai, vadovas su mokiniais apibendrina įvykdytus tikslus ir uždavinius, įsivertina įgytas bendrąsias ir asmenines kompetencijas, vykdo Išvykos refleksiją, pasidalina sėkmės istorija su kitais pedagogais, viešina Išvykų patirtį mokyklos svetainėje.

21. Mokinio mokymosi laikas Išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

MOKINIŲ UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO PROGRAMA

1. Išvykos / pažintinės veiklos pavadinimas:_____
2. Išvykos / pažintinės veiklos paskirtis:_____
3. Lankomi objektai:_____
4. Išvykos / pažintinės veiklos maršrutas: _____
5. Vykstančių mokinių klasė (-ės):_____
6. Išvykos / pažintinės veiklos data:_____
7. Išvykimo ir grįžimo laikas:_____ pamokos, kurias reikia teisinti:_____
8. Nakvynės vieta:_____
9. Kokiu transportu vykstama: _____
10. Išvykos, pažintinės veiklos vadovas:_____
11. Lydintis asmuo:_____
12. Išvykos / pažintinės veiklos vadovas (-ai) užtikrina mokinių saugą renginio metu; suteikia, esant būtinybei, pirmąją medicininę pagalbą; susidarius situacijai, gresiančiai mokinių saugumui, pakeičia maršrutą, sustabdo arba nutraukia renginio vykdymą.

(išvykos / pažintinės veiklos vadovo vardas, pavardė, parašas)

(išvykos / pažintinės veiklos lydintis (-ys) asmuo (-ys) vardas, pavardė, parašas)

Vilniaus r. Šumsko pagrindinės mokyklos
Mokinių ugdymo ne mokyklos aplinkoje
organizavimo aprašo
2 priedas

MOKINIŲ UGDYMAS NE MOKYKLOS APLINKOJE, 20.....-.....-.....
VYKSIANČIŲ Į

SARAŠAS

[illegible]

Vilniaus r. Šumsko pagrindinės mokyklos
Mokinių ugdymo ne mokyklos aplinkoje
organizavimo aprašo
3 priedas

IŠVYKOS PROGRAMOS UŽDAVINIAI

[illegible]

Tėvų/ kitų įstatyminių atstovų sutikimas mokiniui dalyvauti išvykoje

(data)

Aš _____ sutinku, kad mano
(vardas, pavardė, telefono Nr.)

sūnus / dukra _____
(vardas, pavardė, klasė)

20__ m. _____ d. dalyvauti Vilniaus r. Šumsko pagrindinės mokyklos
organizuojamoje išvykoje : _____.

Susipažinau su išvykos tikslais, specifika, trukme. Savo sūnų/dukra/globotinį supažindinau su
saugumo taisyklėmis.

Sutinku, kad mano ir mano vaiko pateikti duomenys būtų naudojami komunikacijai su
išvykos vadovu.

Sutinku, kad mano vaiko pateikti duomenys būtų naudojami išvykos dalyvių sąrašo
sudarymui.

Sutinku / nesutinku, kad renginio filmuojamoje ar fotografuojamoje medžiagoje gali atsirasti
mano vaiko atvaizdas, kuris gali būti panaudojamas išvykos viešinimo tikslais.

Nurodykite, jei Jūsų vaikas serga liga, kuri reikalauja atidesnės priežiūros: _____

Nurodykite kitą svarbią žinotiną informaciją apie jūsų vaiką: _____

(tėvų, globėjų vardas, pavardė)

(parašas)

SAUGAUS ELGESIO TAISYKLĖS

I SKYRIUS.

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI EINANT PĖSČIOMIS

1. Organizuotai pėsčiųjų grupei mieste draudžiama eiti važiuojamąja kelio dalimi, galima eiti tik šaligatviais.
2. Organizuota pėsčiųjų grupė už miesto ribų ar vietovėse, kuriose nėra šaligatvių, važiuojamąja dalimi privalo:
 - 2.1. eiti kolona ne daugiau kaip 2 eilėmis kuo arčiau dešiniojo važiuojamosios dalies krašto ir tik transporto priemonių judėjimo kryptimi;
 - 2.2. kolonos priekyje ir gale iš kairės pusės turi eiti lydintys asmenys.
3. Tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui organizuotai pėsčiųjų grupei eiti važiuojamąja dalimi draudžiama.
4. Norėdamas pereiti perėją pėsčiasis privalo:
 - 4.1. eiti šaligatviu dešine puse iki pėsčiųjų perėjos;
 - 4.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
 - 4.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
 - 4.4. pažiūrėti į kairę;
 - 4.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
 - 4.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertinamas atstumas iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitis;
 - 4.7. eiti tiesiai – ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengti jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;
 - 4.8. visą laiką stebėti gatvę, pažiūrint į abi puses;
 - 4.9. jei transporto priemonė atvažiuoja iš dešinės pusės, reikia nesiblaškyti, bet ramiai sustoti gatvės viduryje ir palaukti, kol transporto priemonė sustos arba kol pravažiuos;
 - 4.10. eiti per gatvę galima tik įsitikinus, jog eiti saugu;
5. Norėdamas pereiti nereguliuojamą šviesoforo sankryžą pėsčiasis privalo:
 - 5.1. eiti šaligatviu dešine puse iki sankryžos;
 - 5.2. sustoti dešinėje pėsčiųjų perėjos pusėje;
 - 5.3. sustoti toliau nuo važiuojamosios dalies;
 - 5.4. pažiūrėti į kairę;
 - 5.5. pažiūrėti į dešinę pusę ir įsiklausyti;
 - 5.6. jei transporto priemonių arti nėra arba jos sustojo praleisti, dar kartą reikia pažiūrėti į kairę. Įžengti į važiuojamąją dalį pėsčiųjų perėjose pėstiesiems leidžiama tik po to, kai įvertina atstumą iki artėjančių transporto priemonių ir jų greitį.
6. Jei perėja yra reguliuojama:
 - 6.1. pėsčiasis eina tik tada, kai dega žalia šviesa;
 - 6.2. eiti tiesiai – ne įstrižai per pėsčiųjų perėją, neperžengti jos ribų, be reikalo nedelsti ar nestoviniuoti;
 - 6.3. eiti degant geltonai ar raudonai šviesai – draudžiama.

II SKYRIUS.

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VAŽIUOJANT DVIRAČIU

7. Dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų.

8. Važiuojant keliu tamsiuoju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas, dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba būti prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus.

9. Dviračio vairuotojai iki 18 metų, važiuodami keliu, privalo būti užsidėję ir užsisegę šalną. Kitiems vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisėgus šalną.

10. Dviračių vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems.

11. Dviračių vairuotojams draudžiama:

11.1. važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai;

11.2. važiuoti nelaikant bent viena ranka vairo;

11.3. vežti keleivius;

11.4. būti velkamiems kitų transporto priemonių;

11.5. vilkti kitas transporto priemones;

11.6. važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.

III SKYRIUS.

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI VYKSTANT TRANSPORTU

12. Maršrutinio transporto leidžiama laukti tik stotelių laipinimo aikštelėse, o kur jų nėra – prie stotelės ženklo ant šaligatvio ar kelkraščio.

13. Keleiviams leidžiama įlipti (išlipti) tik kai transporto priemonė visiškai sustoja. Jeigu tikrinantis pareigūnas sustabdo transporto priemonę, keleiviams leidžiama išlipti tik jam leidus.

14. Keleiviams draudžiama blaškyti vairuotojo dėmesį ir trukdyti jam vairuoti transporto priemonę.

15. Važiuojant transportu keleivis privalo sėdėti, nevaikščioti po transporto priemonės saloną.

16. Jeigu autobuse matomoje vietoje įrengti saugos diržai, keleivis privalo užsisėgti saugos diržą.

17. Kelionės metu nevalgoma ir negerinama.

18. Šiukšles mesti tik į tam skirtas vietas, nemėtyti jų pro langą.

IV SKYRIUS.

SAUGUS ELGESYS SPORTINIŲ RENGINIŲ METU

1. Sportinių renginių metu visi dalyviai turi būti renginio vietoje.

2. Besąlygiškai vykdyti visus renginį organizuojančio vadovo nurodymus.

3. Renginio vietoje laikytis saugaus elgesio taisyklių: nelaipioti stadione ar sporto salėje esančiais įrengimais, naudoti sportinį inventorių tik pagal paskirtį, dėvėti sportinę aprangą.

4. Saugoti savo sveikatą bei nekenkti kitiems.

5. Privalo laikytis elgesio normų, būti drausmingi ir mandagūs, vykdyti mokytojų nurodymus.

6. Būti draugiškiems ir ramiai reaguoti į pastabas.

7. Varžybų metu kruopščiai susirišti plaukus, nedėvėti papuošalų.

8. Varžybų metu nesinaudoti mobiliuoju telefonu ar kitu elektroniniu įrenginiu.

9. Susirgus ar susižeidus, nedelsiant pranešti lydinčiam mokytojui.

V SKYRIUS.

SAUGUS ELGESYS MIŠKE IR PARKE

10. Laikytis lankymosi miške taisyklių ir laukinės gamtos išteklių naudojimo tvarkos.
11. Kurti laužus tik tam skirtose vietose ir tik leidus vadovui.
12. Nežaisti su degtukais ir ugnimi.
13. Saugoti gamtą ir nedaryti žalos: nelaužyti medžių, neskinti saugomų augalų, nepažeisti gamtos saugos įstatymų.
14. Bėgiojant stengtis nesusižeisti.
15. Nesistumdyti, nelaipioti į medžius.
16. Nepalikti šiukšlių, pakuočių, stiklo duženų.
17. Saugotis erkių: naudoti priemones, skirtas erkėms atbaidyti, apsirengti šviesiais drabužiais.
18. Nesiartinti prie miško gyvūnų, neerzinti, netrikdyti jų ramybės.
19. Atkreipti dėmesį į prie įvažiavimo į mišką pastatytus informacinius ženklus.
20. Negalima naikinti ir gadinti poilsiaviečių įrangos, informacinių ženklų bei stendų, riboženklų ir kt.
21. Pasirūpinti tinkama apranga ir apavu.

VI SKYRIUS.

SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI MAUDANTIS

22. Maudymosi reikalavimai:
 - 22.1. išvykose maudytis galima tik sveikatingumo, higienos, o ne sporto tikslais;
 - 22.2. planuojant išvyką maudymosi vieta parenkama iš anksto.
23. Maudytis leidžiama tik paplūdimiuose ir kitose nustatyta tvarka įrengtose maudymosi vietose, vadovaujantis Lietuvos higienos normomis.
24. Maudymosi plotą privalo žinoti visi besimaudantieji.
25. Maudomasi tik išvykos vadovui leidus ir jam stebint.
26. Vienu metu gali maudytis ne daugiau kaip 8 vaikai.
27. Maudymosi metu draudžiama be reikalo šūkauti, nes šauksmas yra pagalbos prašymo signalas.
28. Kategoriškai draudžiama išvykos dalyviams nardyti, šokinėti iš valties ar nuo stataus skardžio, kranto, maudytis temstant.
29. Pasirūpinti tinkama apranga.

VII SKYRIUS.

SAUGUS ELGESYS MUZIEJUOSE IR PARODOSE

30. Muziejuose ir parodose kiekvienas dalyvis privalo saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, vaikščioti atsargiai, klausytis ekskursijos vadovo nurodymų ir pasakojimo apie vieną ar kitą eksponatą.
31. Klausytis vadovo pasakojimo visos ekskursijos metu, nors ir būtų neįdomu.
32. Neblaškyti kitų dėmesio garsiomis kalbomis ir pastabomis ir netrukdyti gidui.
33. Be išvykos vadovo leidimo draudžiama atsiskirti nuo grupės dalyvių arba atsilikti nuo grupės.
34. Jeigu ekskursijos metu yra būtinybė išeiti, apie tai būtina informuoti išvykos vadovą.

VIII SKYRIUS.

SAUGUS ELGESYS KONCERTE, TEATRE

35. Laikytis drausmės ir kultūringo elgesio taisyklių renginių metu.
36. Nesėdėti renginyje su striukėmis ar paltais, jeigu patalpa yra šilta.
37. Renginio metu nevalgyti, nevaikščioti, nekalbėti, nekelti kitokio nereikalingo triukšmo.

- 38. Nesiliesti prie elektros, garso, vaizdo įrangos ir laidų;
- 39. Neišeiti iš renginio jam nepasibaigus, o jeigu yra būtinybė išeiti anksčiau, būtina prieš renginį informuoti išvykos vadovą.
- 40. Renginio metu privaloma išjungti mobilųjį telefoną.
- 41. Renginyje neatsiskirti nuo draugų.
- 42. Po pertraukos nevėluoti į antrąją renginio dalį.

IX SKYRIUS. SAUGUS ELGESYS MIESTE

- 43. Neatsilikti nuo grupės ir vadovo.
- 44. Pasimetus paskambinti vadovui ar grupės nariams, jeigu yra tokia galimybė.
- 45. Neturint galimybės susisiekti, laukti toje vietoje, kurioje atsiskyrė nuo grupės, nebandyti patiems susirasti grupę.
- 46. Jeigu išvykos dalyvis tiksliai žino grupės buvimo adresą, galima kreiptis į policijos pareigūnus, jei jie yra netoliese, kad padėtų pasiekti grupės buvimo vietą. Kategoriskai atsisakyti nepažįstamų žmonių siūlomos pagalbos.
- 47. Eiti per gatvę su visa grupe tik tam skirtose vietose (pėsčiųjų perėjose, degant žaliajam šviesoforo signalui).
- 48. Eiti šaligatviais arba pėsčiųjų takais dešine puse, o ten kur jų nėra – kelkraščiu, prieš transporto priemonių važiavimo kryptį. Eiti tvarkingai, nesistumdant. Pastebėjus, kad kas nors skuba, pasitraukti į šalį.

X SKYRIUS. SAUGUS ELGESYS KŪRENANT LAUŽĄ

- 49. Už laužą atsakingas asmuo turi būti suaugęs, blaivus asmuo.
- 50. Už priešgaisrinę saugą visada atsakingas asmuo, kuris kuria laužą.
- 51. Laikytis priešgaisrinių ir aplinkosaugos reikalavimų.
- 52. Atsižvelgti į miškų gaisro pavojų ir vėjo sąlygas
- 53. Laužas turi būti pakankamai nutolęs nuo pastatų ir augmenijos.
- 54. Neleidžiama deginti laužų ant lygių plikų uolų.
- 55. Laužą kurti tik su pirštinėmis ir galvos apdangalu ne arčiau kaip 50 m. nuo medynų pakraščio.
- 56. Nenaudoti degių skysčių laužui įkurti.
- 57. Laužas neturi būti didesnis nei galite kontroliuoti, kad prireikus galėtumėte jį užgesinti.
- 58. Turėti lengvai pasiekiamus gesintuvus.
- 59. Draudžiama deginti plastmasę, statybines medžiagas ir kitas šiukšles.
- 60. Paliekant laužavietę, laužas turi būti visiškai užgesintas.

XI SKYRIUS. SAUGUS ELGESYS KELIAUJANT LAIVAIS IR LĖKTUVAIS

- 61. Kelionė laivu įpareigoja gerai pasirengti, nusiteikti psichologiškai, kelionės metu būti drausmingiems, korektiškiems, mandagiems.
- 62. Prieš kelionę kiekvienas dalyvis pasirūpina asmenine vaistinėle, kuri jam reikalinga, kad nesusirgtų jūros liga. Jeigu jos neišvengėte, laikykitės kajutės režimo. Praneškite išvykos vadovui apie savijautą ir informuokite, kur būsite. Esant reikalui, išvykos vadovas kreipiasi pagalbos į laivo medicinos tarnybą.
- 64. Plaukiant laivu ar skrendant lėktuvu, privaloma laikytis visų keleiviams nustatytų taisyklių ir palydovų reikalavimų.

- 65. Visur ir visada būti punktualiams.
- 66. Savavališkai nelipti į lėktuvą ar keltą. Sulaukti leidimo įlipti.
- 67. Drausmingai, kultūringai elgtis, netrukdyti vieni kitiems.

XII SKYRIUS.

BENDRI SAUGAUS ELGESIO REIKALAVIMAI

- 68. Laiku atvykti į organizuojamą išvyką.
- 69. Vykdyti išvykos vadovo (mokytojo) nurodymus.
- 70. Griežtai laikytis šių saugos, sveikatos ir elgesio taisyklių.
- 71. Neatsiskirti nuo grupės.
- 72. Laikytis saugaus eismo taisyklių.
- 73. Būti drausmingiems, mandagiems; netriukšmauti, nerėkti.
- 74. Kultūringai elgtos visuomeniniame transporte, laikytis etiketo taisyklių.
- 75. Nešiukšlinti viešose vietose, viešajame transporte.
- 76. Elgtis draugiškai ir būti dėmesingiems vienas kitam.
- 77. Atlikti išvykos vadovo (mokytojo) ar kito pedagogo paskirtas užduotis.
- 78. Gamtoje:
 - 78.1. draudžiama teršti gamtą, naikinti arba žaloti medžius, gyvūnus ir t.t.;
 - 78.2. kūrenti laužus galima tik specialiai tam įrengtose laužavietėse ir stovyklavietėse;
 - 78.3. draudžiama deginti atliekas, mėtyti degančius degtukus, naikinti priešgaisrinius įrenginius;
 - 78.4. sutvarkyti savo stovyklavimo vietą, surinkti šiukšles, užpilti laužavietę.